

Rovaniemen Halvarin talosta

Halvarin talon oli ottanut viljelykseen **Heikki Matinpoika Halvari** (s.n.1630 k.n.1699) vuonna 1664, jolloin edellinen isäntä **Erkki Niilonpoika** jäi taloon syytingille.¹ Halvarin talon vanhaisäntä Heikki Matinpoika oli Kemin käräjillä lautamiehenä vuosina 1690–1692 ja 1694–1698. **Heikki Matinpoika Halvari**, jonka puoliso oli vuonna 1675 kirjattiin Kirsti Mikontytär oli Halvarissa isäntänä vuoteen 1688 asti. Hän kuoli vuoden 1699 aikana, sillä häntä ei kirjattu Rovaniemen rippikirjaan Halvarin taloon vuonna 1700.

Heikin ja Kirstin lapseksi merkittiin henkikirjaan vuonna 1681 **Mikko Heikinpoika**, (*virhekirjaus puolisona Valpuri Ollintytär*) sekä tytär Kirsti. Talon vanhin poika Mikko, joutui vuonna 1681 kniidiksi ja kuoli vuonna 1690 Riikassa.^{2,3} Talon seuraava isäntä oli Matti Heikinpoika, jonka puoliso oli Valpuri Ollintytär. Halvarin talossa oli henkikirjoilla Matti Heikinpoika, siskonsa Kirsti sekä **veli-Heikki** vuosina 1688 ja 1691, jota ei tämän jälkeen näy Halvarin talossa.

Halvarin taloon kirjattiin veroluetteloihin vuonna 1698 Matti Heikinpojan leski Valpuri (*Ollintytär Vuotikka*) sekä **talon vävyn Jöns Olofssonin leski Anna**, joka oli Heikki Matinpoika Halvarin tytär.⁴

Isäntä-Matin kuoltua vuonna 1697 hänen leskensä sai maksettua Halvarin talon kymmenykset mutta ei selviytynyt vakituksista veroista, joten talo ajautui veronmaksukyvyttömäksi. (*virhekirjaukset Hannu ja Heikki Matinpoika Halvarin leski - oli Matti Heikinpojan leski*)

Parin vuoden ajan Halvarin tilaa yritti viljellä Lauri Ollinpoika Putaansuu, joka kirjattiin veroluetteloon Lauri Halvarina.^{5,6} Maakirjaan Halvarin isännäksi merkittiin vuonna 1704 Olli Matinpoika – edellisen isännän Matin poika, joka hallitsi tilaa vuoteen 1713 asti. Ollin veljenä mainitaan henkikirjassa Matti vuosina 1712–1713.⁷

Rovaniemen rippikirjassa on ko. kylän ensimmäisenä talona Halvari. Sen asukkaina olivat vuosina 1700–1707 Olli Halvari, äitinsä Valpuri, veli Juho ja Ollin ensimmäisenä puolisona Liisa vuodesta 1704 lähtien. Liisa kuoli vuonna 1710, ja Olli avioitui uudelleen vuonna 1712 Marian kanssa. Ollin veli Matti merkittiin rippikirjaan vuonna 1710 ja veli Abraham vuonna 1712. Matti avioitui Kirstin kanssa vuonna 1719.⁸

Rovaniemeltä ei ole rippikirjaa vuosilta 1721–1741, vaan sen sijassa on kinkerikuulustelukirja, johon ei ole merkitty vuosisarakkeita, kuten rippikirjaan. Kyseisestä kirjasta puuttuu sivu 7, jossa olisivat kirjattuina Halvarin ja Vuotikan talojen tiedot. Kinkerikirjastakin selviää kuitenkin jotain:

Kinkerikuulustelukirjaan on kirjattuna:

- Abraham Halvarin perhe, jossa viitataan sivulle 7 eli Halvarin taloon.⁹ **Abrahamin** (s. 1680 k. 1740) puoliso oli Brita ja lapset Kaarina ja Matti sekä perheenjäsenenä Valpuri ilman selitystä.
- Muurolan kylässä Tynin taloon on kirjattuna **Olli Tyni** ja puolisonsa Maria sekä tytär Valpuri. Heidän lähtöpaikakseen on kirjattu Halvarin talo.¹⁰

¹ Rovaniemen asutushistoria 1520-1660, Väätti I., (2021), s.221

² Rullor 1620-1723, SE/KrA/0022/1681-1682/2 1681, sivu 397 kuva 5

³ Rullor 1620-1723, SE/KrA/0022/1690/5, sivu 269 kuva 267

⁴ Pohjanmaan läänin tilejä - 9218: s.206 (1698)

⁵ Rovaniemen historia vuoteen 1721 (1996), s.259

⁶ Pohjanmaan läänin tilejä - 9235: s.61 (1704)

⁷ Pohjanmaan läänin tilejä - 9267: s.61 (1713)

⁸ Rovaniemi rk 1700–20 s.7 ja s.30 (sshy)

⁹ Rovaniemi kinkerikuulk. 1721–41 s.47

¹⁰ Rovaniemi kinkerikuulk. 1721–41 s.34

- Kemihaaran kylässä **Namban taloon kirjattiin Matti (s. 1688) ja puolisonsa Kirsti (s. 1690)** sekä lapset Heikki, Mikko ja Matti.¹¹ Heidän lähtöpaikakseen on kerrottu Halvarin talo, josta he lienevät siirtyneet ensin Olli-veljen kuoleman jälkeen Muurolan Tynin taloon ennen Nambajärvelle muuttoaan.

---

¹¹ Rovaniemi kinkerikuulk. 1721–41 s.12